

Overweging door ds Frans Bouwen/NPG Commugny (VD)

Paaszondag 16 april 2017 Final

Gemeente van Christus,

...en nu is het Pasen! Een bijzonder feest dat een diepere betekenis kent. Een diepere betekenis ergens aan toekennen...misschien herkennen jullie dit aan je eigen leven; want er zijn van die momenten in je leven die je al terugkijkende of ineens, onverwacht, een diepere betekenis toekent. 'dat had ik er nog nooit zo in gezien' zeggen we dan, 'maar nu pas zie en begrijp ik het'. En dat had een zekere Maria ook ervaren. Zij kwam uit Magdala. Zij had veel meegemaakt, aan den lijve, of beter: aan haar hoofd. Zij was ooit niet goed bij haar hoofd geweest, psychisch in de war. Zij was geestesziek geweest alsof zij wel door zeven geesten bezeten was geraakt. En geruime tijd voor zijn dood had Jezus haar al gezien. Hij had die zeven ziek makende geesten of demonen uit haar hoofd verdreven, zodat zij als nieuwe Maria genezen op zichzelf terug kon zien. Die demonen hadden op zichzelf geen betekenis gehad behalve dat die haar ziek hadden gemaakt, maar dat zag Maria pas goed in toen zij geheeld was door deze, haar Jezus. Zij had zichzelf toen weer herkend, haar leven had opnieuw betekenis gekregen door die genezing, door die bevrijding van die demonen! Maar nu, op deze eerste dag van de week was zij na die vreselijke martelingsdood van Jezus, nog maar een paar dagen geleden, alleen naar Jezus' graf gegaan, in de vroege ochtend; het was nog niet eens licht, de wereld lag nog in het donker, in duisternis; en zij was bij het graf aangekomen en kon haar ogen in haar eens zo zieke hoofd niet geloven, want de grafsteen die het graf afsloot was van het graf weggenomen! In grote shock kon zij niet anders dan ijlings terugkeren, terug naar Jezus' discipelen, in ieder geval naar Simon Petrus en naar de andere discipel die zeer geliefd was bij Jezus; en dit alles om snel verhaal te kunnen doen. Samen besloten zij onmiddellijk om met haar mee terug te gaan naar Jezus' graf om te kunnen zien wat er in hemelsnaam aan de hand was. Toen zij hetzelfde zagen, weg die grafsteen, en ook nog dat het graf leeg was, en dat de lijk-windsels netjes opgevouwen lagen, keerden die twee discipelen, die mannen, weer naar huis terug,

onthutst met gevoelens van ongeloof en geloof; en Maria? Zij, vrouw, daar, ja alleen, zij bleef achter en kon niet anders dan huilen, wenen, aan het begin van haar rouwproces omtrent de gestorven Jezus dat nog maar net begonnen was. Daar zat zij nu, radeloos, eigenlijk in het niets verzonken; maar Maria in dat niets...zag, voorover naar het graf buigende ineens...iets! Iets van wit, iets van licht, midden in het donker van dat graf...twee engelen beiden aan de uiteinden van waar Jezus neergelegd was, één aan het hoofdeinde en één aan het voeteneinde met daar tussen hen in: niets. Zouden die demonen van destijds nu weer terugkeren, een recidief ontstaan, weer die wanen? Maar nee, het was het donker, de duisternis van verdriet en rouw; die bleven haar overmannen...en die engelen? Die deden haar eigenlijk niets, maar zij zeiden haar wel iets: 'Vrouw, waarom weent u?' vroegen zij, en zij antwoordde en zei 'omdat zij mijn Heer weggenomen hebben en ik weet niet waar zij Hem hebben neergelegd'. Wat een vraag van die engelen, want Jezus was gestorven en nu was ook zijn lichaam nog weggenomen! Dat was het dus: er was niets meer over, er was er niets meer van over, van alle geloof in Hem, van alle hoop op Hem en van alle liefde van Hem was er alles uiteindelijk niets geworden. Zij ervoer en zag in al dat donker niets meer. En terwijl elk donker in de vroege ochtend van elke dag langzaam naar het licht trekt zag zij ook niet in haar verdriet, zelfs toen zij staarde van het graf vandaan, dat daar Iemand buiten het graf stond, Iemand, buiten, die haar zag en die dezelfde vraag stelde als die engelen binnen in het graf hadden gesteld: 'vrouw, waarom weent u?'... 'wie zoekt u?' Maria wist het niet meer, zij meende dat de vragensteller deze keer de hovenier, de tuinman, was. Zij bleef refereren aan de gestorven Jezus, aan zijn dode lichaam, de oude Adam, en antwoordde: 'ik vermoed, tuinman, dat u het lichaam van de geëxecuteerde en gestorven Jezus hebt meegenomen en ergens hebt neergelegd. Geef zijn stoffelijk overschot maar aan mij en dan zorg ik er verder wel voor' of in de taal van Johannes: 'zeg toch waar u Hem hebt neergelegd en ik zal Hem wegnemen'. En, gemeente, had zij, Maria, er nu zover naast gezeten om te denken dat deze tuinman gewoon de tuinman was? Maar dan, alleen op dat moment, roept die zogenaamde tuinman haar herkenbaar bij haar naam met: 'Maria!' Het was dezelfde stem die haar destijds aansprak op het moment dat zij genezen was, en zo antwoordde zei in het licht van deze herkenning met 'Rabboeni',

‘Meester!’ Jezus was ineens herkenbaar voor haar aanwezig, wel Dezelfde maar niet Hetzelfde, buiten het graf, in de tuin alsof Hij een tuinman was; gestorven, opgestaan, buiten het donker, de duisternis, buiten het menselijk constateren, buiten het menselijke weten; buiten waar God en mens tot elkaar geschapen waren; het was avond geweest en het was morgen geweest - er zij leven, er zij Licht! - God had de levensadem in die mens, in ons, geblazen zodat de mens een levende was geworden; Hij had de mens bij zijn naam geroepen, Adam, dat ‘man van de akker of tuin’ oftewel tuinman betekent; en God had de mens laten beginnen door hem in een tuin, buiten, in een hof van Eden te zetten; en nu zijn we weer buiten in een tuin, en er was nieuw leven, nieuw Licht in de wereld, een nieuwe tuinman, de nieuwe Adam, Jezus, Opgestane Heer. ‘Maria!’ ...Rabboeni! Zó’n uniek moment van herkenning en erkenning, zo’n mooi moment, buiten alles wat denkbaar, doordringbaar, haalbaar of zelfs werkelijk is, ja, dat wil je vastleggen, vasthouden, nooit meer verliezen; deze, haar gestorven, maar nu Opgestane Jezus, moest je vasthouden! Midden in deze nieuwe hof of tuin van Eden, met een nieuwe Adam en ook als het ware een nieuwe Eva in Maria, als twee geliefden bij elkaar; gemeente, bij deze gedachte van het elkaar vasthouden moet Johannes wellicht ook gedacht hebben aan het boek Hooglied dat rijmt:

des nachts zocht ik mijn zielsbeminde,

ik zocht en zocht maar vond hem niet.

‘hebben jullie mijn zielsbeminde gezien?’

ik vond hem, greep hem vast en wilde hem niet loslaten.

Hoe dan ook, in die vroege morgen bij de opkomst van de zon kon deze levende nieuwe Mens, dit Licht van de wereld dat opkwam, niet vastgehouden worden, dat Licht moest eerst helder worden, verder schijnen, verder ver-schijnen; en toegroeien naar God waarmee alle mensen, de hele wereld, u en ik, verbonden mogen zijn als aan een goede Vader, Jezus’ Vader en onze Vader, Jezus’ God en onze God. Zo had Johannes het al uit zijn pen laten vloeien toen hij zijn evangelie begon te schrijven:

het Licht schijnt in onze duisternis en de duisternis heeft het niet gegrepen, laat staan begrepen. Maar wat wij dan wel begrijpen mogen is dat wijzelf op dit nieuwe leven geen eigen grip hebben. Met de Opstanding van Jezus heeft God een diepere betekenis van ons uiteindelijke leven aan ons willen tonen, en ook aan jullie leven zoals je hier zit willen toekennen; want ook al zien wij Jezus, de nieuwe Mens, niet staan...Hij ziet ons wel staan, Hij staat er, met ons, bij ons, in een nieuwe tuin op onze oude aarde. Hij ziet ons staan, ziet ons aan, hoe we waren, wie we zijn of zullen worden, in onze vreugde en blijdschap, maar ook met onze zorgen, onze ziekten, ons verdriet, met onze neiging tot het voortdurend brengen van veel kwaad over de gehele wereld; Hij schenkt ons troost door ons leven nieuwe zin, nieuwe betekenis te geven; en dat vraagt om vernieuwing van onszelf en aan elkaar elke dag weer opnieuw. Daar staat Hij voor in die tuin! Zo houdt Hij vanuit een nieuwe wereld ons vast, is Hij als Opgestane Heer onze houvast, zelfs al zijn er vele momenten dat wij dit niet als zodanig ervaren; de Opgestane Heer gaat verder dan door ons te denken of te bepalen valt, zegt dit Paasverhaal, dát is nu God's Liefde ten top; en - God zij dank - kunnen wij zijn Liefde naar ons toe niet inperken of in onze greep krijgen binnen een oude wereld waarin wij nu eenmaal leven. Zijn Liefde naar ons gaat door als het schijnen van een lichtbundel dat alles doordringt, maar niet vastgehouden kan worden. Pasen brengt Licht, breekt baan, betekent toekomst voor elk mens, voor jou, voor wie en waar dan ook, want dat had God er ooit zo in gezien...Op Pasen laat Hij zien dat Hij in ons blijft geloven, dat wij dan kracht en vreugde ontvangen om dit zienderogen te beantwoorden met: 'Rabboeni!'

Lof zij U, Christus, in eeuwigheid!

Amen